

О. І. Миколенко, докт. юрид. наук, професор, завідувач кафедри
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Кафедра адміністративного та господарського права
Французький бульвар, 24/26, Одеса, 65058, Україна
e-mail: O.Mykolenko@onu.edu.ua
ORCID ID: 0000-0002-9755-9454

ПРАКТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ПОЛОЖЕНЬ ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО АДМІНІСТРАТИВНУ ПРОЦЕДУРУ» (КРИТИЧНИЙ АНАЛІЗ)

У статті здійснено критичний аналіз положень Закону України «Про адміністративну процедуру» з огляду на практичне значення його приписів. Доведено, що Закон України «Про адміністративну процедуру» переповнений теоретичними узагальненнями, які не враховують в повній мірі особливості практики. Обґрунтовано висновок, що Закон України «Про адміністративну процедуру» ігнорує різноманітність адміністративних процедур, які за цільовим призначенням, предметом і змістом розгляду адміністративної справи, за суб'єктним складом та видами рішень по справі суттєво різняться між собою. Висловлено припущення, що узагальнена регламентація адміністративних процедур більше шкодить, ніж приносить користі правовому регулюванню публічно-сервісних відносин та відносин з надання адміністративних послуг.

Ключові слова: адміністративна процедура, адміністративне провадження, юрисдикційне провадження, Закон України «Про адміністративну процедуру», публічно-сервісні відносини, адміністративний акт, адміністративні послуги, адміністративна відповідальність, процедура реалізації права на доступ до публічної інформації.

Постановка проблеми. Практичне значення будь-якого правового припису визначається ступенем його реалізації у повсякденному житті. При цьому можливі різні варіанти забезпечення практичної реалізації приписів нормативно-правових актів на практиці. Іноді нормативно-правові приписи не відповідають культурному рівню суспільства, а тому їх забезпечення завжди супроводжується системою заходів державного примусу. Яскравий приклад цьому, прийняття у 2005 році нормативно-правового акту, який закріплював заходи щодо зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення [1]. Декілька років після цього у суспільстві точилися дискусії щодо ущемлення прав осіб, які вживають тютюнові вироби, та стосовно забезпечення їх прав у громадських місцях. Нерозуміння та неприйняття вимог правових приписів призводило до того, що пересічні громадяни нехтували положеннями Закону України «Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення» і, відповідно, не виконували їх. Власне тому у національному законодавстві були посилені заходи державного контролю за дотриманням правових приписів, а також передбачені більш суворі санкції за їх порушення. Зокрема, в санкціях ст. 175-1 КУпАП розмір штрафу був піднятий: а) за куріння тютюнових виробів в громадських місцях санкція «від 17 до 85 гривень» була замінена на санкцію «від 51 до 170 гривень»; б) за повторні дії протягом року санкція «від 85 до 119 гривень» була замінена на санкцію «від 170

до 340 гривень» [2]. В даному випадку, держава, через правові приписи впливає на процеси підвищення у суспільстві рівня загальної і правової культури.

Час від часу нормативно-правові приписи настільки не відповідають потребам суспільства, що навіть заходи державного примусу, не впливають на їх дотримання. Наприклад, загальний аналіз положень Закону України «Про громадянство» [3], а саме статей 2 і 19, дає можливість говорити про те, що одночасне перебування особи у статусі громадянина України та громадянина іноземної держави недопустиме. Втім в Україні, особливо в західних регіонах, велика кількість осіб, які одночасно перебувають у громадянстві декількох держав – України, Польщі, Угорщини, Болгарії, Румунії і ін. Тобто відбувається повне ігнорування приписів законодавства про громадянство, адже вони занадто сильно суперечать інтересам пересічних громадян, що проживають в західних регіонах нашої держави.

Іноді нормативно-правові акти переповнені декларативними нормами або не містять чітких правових механізмів реалізації закріплених в них правових норм. В даному випадку правові приписи не будуть виконуватись лише з однієї причини – суб'єкти правореалізації (суб'єкти правозастосовної діяльності і зацікавлені суб'єкти приватного права) не будуть знати як правильно (законотрухляно) виконати вимоги законодавства. Така ситуація довгий час була з конституційним правом особи на звернення до органів публічного управління, їх посадових і службових осіб щодо отримання від них публічної інформації (ст. 40 Конституції України). Відсутність правового механізму реалізації даного конституційного права призводила до того, що органи державної влади і місцевого самоврядування грубо порушували право особи на доступ до публічної інформації. Лише в 2011 році національне законодавство закріпило механізм реалізації цього права в Законі України «Про доступ до публічної інформації» [4].

Часто нормативно-правові акти переповнені нормами-узагальненнями, які дуже віддалені від потреб практики у конкретній сфері діяльності чи суспільних відносин. Це вимагає розробку чисельних нормативно-правових актів, які б враховували специфіку або конкретної сфери діяльності, або конкретної сфери суспільних відносин. Здавалося б, розробляється один нормативно-правовий акт, який повинен ввібрати в себе всю специфіку правового регулювання конкретною сферою суспільних відносин і замінити собою велику кількість інших правових актів, які розрізнено регулювали ці відносини раніше. Втім, на практиці відбувається зовсім інше – нормативно-правовий акт вбирає в себе теоретичні узагальнення і ігнорує потреби практики. Практичне значення такого нормативно-правового акту можна розглядати виключно через призму дієвості і ефективності правових актів, які конкретизують його положення в залежності від виду діяльності чи сфери суспільних відносин. Як приклад, можна навести КУпАП. Інспектори центральних органів державної влади, які виявляють факти вчинення адміністративних правопорушень, користуються в своїй діяльності не положеннями КУпАП, а положеннями і інструкціями, що спеціально розробляються відповідним міністерством чи державною інспекцією [5].

Закон України «Про адміністративну процедуру» [6] був довгоочікуваним нормативно-правовим актом в українському суспільстві, а тому цікаво здійснити аналіз його положень з точки зору їх декларативності і практичного значення для суспільства. Це і обумовило актуальність написання наукової статті, присвяченої критичному аналізу практичного значення положень Закону України «Про адміністративну процедуру».

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Закон України «Про адміністративну процедуру» сприймається більшістю науковців як перемога здорового глузду в адміністративному правовому регулюванні. Тому наукові джерела та періодичні видання переповнені схвальними одами у бік розробників нормативно-правового акту та парламенту, який його прийняв. Зокрема, позитивні враження про положення Закону України «Про адміністративну процедуру» висловлювались у працях таких вчених і практиків, як І. Бойко [7], М. Жуков [8], М. В. Міхеев [9], Л. Л. Савранчук [10], М. Смокович [11] та ін. Слід підкреслити, що факт прийняття нормативно-правового акту сприймається достатньо урочисто, з використанням епітетів «це великий крок у розвитку адміністративної юстиції в Україні» [9] та «чимало вчених, юристів, правників схвально зустріли цю новину» [8]. Приєднуючись до цих святкових настроїв серед правників, хочемо висловити певні застереження щодо дієвості та практичного значення окремих положень цього закону.

Мета статті. Метою даної публікації є критичний аналіз змісту Закону України «Про адміністративні процедури» з точки зору практичного значення його положень для українського суспільства.

Виклад основного матеріалу. Важливим для будь-якого практикуючого правника, а також особи, яка безпосередньо реалізує вимоги законодавства, є уточнення сфери суспільних відносин, на які розповсюджує свою дію нормативно-правовий акт. Важливими в цьому сенсі є преамбула та частина друга ст. 1 Закону України «Про адміністративну процедуру» (далі – Закон). Перша, встановлює загальне правило правового регулювання, а друга, – перераховує виключення із встановленого в преамбулі загального правила.

Преамбула нормативно-правового акту констатує, що Закон регулює відносини суб'єктів, які уповноважені здійснювати функції публічної адміністрації, з суб'єктами приватного права з питань розгляду і вирішення адміністративних справ з метою: а) забезпечення права і закону; б) виконання зобов'язання держави забезпечувати та захищати права, свободи, інтереси особи.

В свою чергу, частина друга ст. 1 Закону суттєво звужує сферу реалізації нормативно-правового акту, акцентуючи увагу на тому, що він не розповсюджується:

- на відносини з приводу розгляду пропозицій і рекомендацій, з якими звернулися особи до органів публічної адміністрації;
- на відносини публічної служби;
- на відносини у сфері виборчого права та сфері реалізації права громадян на участь у референдумах;
- на відносини щодо оскарження процедур публічних закупівель;
- на заохочувальні відносини з приводу нагородження осіб державними нагородами і відзнаками;
- на відносини помилування;
- на відносини судових проваджень (конституційного, кримінального, адміністративного і ін.), а також відносини виконання покарань;
- на відносини розвідувальної, оперативно-розшукової та контррозвідувальної діяльності;
- на відносини вчинення нотаріальних дій;
- на відносини застосування законодавства про національну безпеку і оборону (на жаль в цій сфері сьогодні найбільше порушень прав і свобод особи з боку суб'єктів публічного адміністрування, що не завжди обумовлено воєнним станом);

- на відносини отримання громадянства і отримання притулку в Україні;
- на більшу частину відносин із захисту економічної конкуренції.

Перша причина існування такого широкого переліку виключень із сфери регулювання Законом України «Про адміністративну процедуру» полягає у специфіці окремих видів суспільних відносин, де використовуються інші процедури (наприклад, судові процеси, публічна служба і ін.). Друга причина – полягає у існуванні спеціальних законів, які вже регламентують специфіку окремих процедур, наприклад, в нотаріальній діяльності, у виборчому праві, тощо. І третя причина – полягає у особливому режимі правового регулювання таких сфер як національна безпека, оборона, оперативно-розшукова діяльність і ін.

Втім аналіз положень преамбули і частини другої ст. 1 Закону породжує низку питань. Перше питання полягає у співвідношенні Закону України «Про адміністративну процедуру» з іншими нормативно-правовими актами, які вже (до прийняття цього Закону) регламентували окремі види адміністративних процедур. Наприклад, Закон України «Про доступ до публічної інформації» [4].

Цей закон закріплює процедуру реалізації права особи на доступ до публічної інформації за інформаційним запитом. Орієнтуючись на положення частини другої ст. 1 Закону України «Про адміністративну процедуру» можна стверджувати, що процедура реалізації права особи на доступ до публічної інформації за інформаційним запитом є видом адміністративної процедури, інакше б на відносини по реалізації права особи на доступ до публічної інформації теж поширювалось би правило, що на них не розповсюджується дія Закону. Втім виникають сумніви стосовно такого висновку, коли більш детально починаєш аналізувати поняття «адміністративний акт», яке є системоутворюючим поняттям в Законі України «Про адміністративну процедуру». Зокрема, ст. 1 Закону наголошує на тому, що нормативно-правовий акт регулює відносини щодо розгляду і вирішення адміністративних справ шляхом прийняття та виконання адміністративних актів [6, ст. 1]. Тобто «адміністративний акт» є ключовим поняттям в розумінні адміністративної процедури. В свою чергу, ст. 2 Закону, яка присвячена термінології нормативно-правового акту, стверджує, що *«адміністративний акт – рішення або юридично значуща дія індивідуального характеру, прийняте (вчинена) адміністративним органом для вирішення конкретної справи та спрямоване (спрямована) на набуття, зміну, припинення чи реалізацію прав та/або обов'язків окремої особи (осіб)»* [6, ст. 2]. Тобто адміністративний акт це не тільки рішення, а й юридично значуща дія. Факт надання особі (за її запитом) публічної інформації розпорядником такої інформації, на нашу думку, слід розглядати як «юридично значущу дію», адже Закон України «Про доступ до публічної інформації» дає можливість особі, яка отримала інформацію, оскаржити дії розпорядника публічної інформації в адміністративному чи судовому порядку, якщо виявиться, що розпорядник несвоєчасно надав інформацію чи надав недостовірну чи неповну інформацію [4, ст. 23]. А ст. 24 Закону України «Про доступ до публічної інформації» взагалі передбачає підстави юридичної відповідальності винних осіб, серед яких вказана така підстава як «надання або оприлюднення недостовірної, неточної або неповної інформації» [4, ст. 24].

Приходимо до висновку, що Закони «Про адміністративну процедуру» та «Про доступ до публічної інформації» співвідносяться між собою як нормативно-правові акти «загального» і «спеціального» правового регулювання суспільних відносин. Таким чином, більшість загальнообов'язкових положень, які містяться

в Законі України «Про адміністративну процедуру» повинні відображатись в положеннях Закону України «Про доступ до публічної інформації», що, скоріш за все, потягне за собою незначні зміни у зміст останнього. Втім, якщо на практиці виникнуть суперечності між положеннями нормативно-правових актів, то суб'єкту правозастосування слід буде керуватися нормами спеціального закону, тобто Закону України «Про доступ до публічної інформації».

Друге питання, що виникає після аналізу положень преамбули і частини другої ст. 1 Закону України «Про адміністративну процедуру», стосується процедури притягнення особи до адміністративної відповідальності, яка регламентується КУпАП. Ця процедура закінчується прийняттям адміністративного акту і виникає за ініціативою адміністративного органу, що допускається положеннями частини другої ст. 36 Закону. Також процедура притягнення особи до адміністративної відповідальності відноситься до категорії, так званих, «юрисдикційних проваджень». Це породжує певні теоретичні і термінологічні суперечності. Наприклад, в частині другій ст. 36 Закону говориться про те, що адміністративне провадження може розпочатись за ініціативою адміністративного органу, в тому числі у порядку здійснення ними контрольних-наглядових повноважень. Це положення нормативно-правового акту сформульовано таким чином, що юрисдикційну діяльність суб'єктів, які порушують провадження в справах про адміністративні правопорушення, теж можна віднести до «ініціювання адміністративного провадження» в межах Закону України «Про адміністративну процедуру». В той же час, частина друга ст. 1 Закону акцентує увагу на тому, що положення нормативно-правового акту не розповсюджуються на юрисдикційні правовідносини, які притаманні судовим провадженням (конституційному, кримінальному і ін.). Якщо Закон України «Про адміністративну процедуру» не розповсюджує своє регулювання на юрисдикційні правовідносини щодо притягнення особи до адміністративної відповідальності, то це повинно бути відображено в частині другій ст. 1 Закону. Якщо ж автори нормативно-правового акту вважають, що положення Закону розповсюджуються на юрисдикційні правовідносини щодо притягнення особи до адміністративної відповідальності, то це теж слід було відобразити у положеннях нормативно-правового акту.

Наступне застереження можна висловити таким питанням – Чи можна назвати «загальним правилом» рекомендацію, яка має безліч виключень із «правила»? Наприклад, корисність орфографічного правила полягає у тому, що воно дає загальні рекомендації правильного написання букв у слові. При цьому, майже кожне орфографічне правило має незначну кількість виключень, які необхідно запам'ятати. Закон України «Про адміністративну процедуру» є своєрідним збірником загальних вимог до всіх адміністративних процедур, але, при цьому, часто в його положеннях зустрічаються такі словосполучення «якщо законодавством не вимагається іншого» [6, ст. 39], «крім випадків, передбачених законом» [6, ст. 19], «законодавством можуть бути встановлені додаткові вимоги» [6, ст. 40] і ін. Намагання авторів Закону охопити неосяжне, може зашкодити якості та ефективності адміністративно-правового регулювання в публічно-сервісній сфері та у сфері надання адміністративних послуг. Замість того, щоб запропонувати критерії класифікації адміністративних процедур, а потім закріпити особливості кожної із них, законодавець запропонував громадянам України «правову солянку», яка загалом сприймається цікаво і «смачно», але розібратися, які інгредієнти її складають і яким чином вплинуть на людину (суспільство) важко, а іноді неможливо.

До того ж загальні об'єднуючі ознаки можна знайти у різних явищах правової дійсності. Питання виникає лише у доцільності таких узагальнень для науки і практики. Якщо юридична наука може «переварити» будь-які авторські концепти (іноді достатньо дивні), то правозастосовна діяльність дуже тендітна до такого роду експериментів і нововведень. Наведемо достатньо банальний, але актуальний в межах цієї статті приклад. У людини, вівці та ведмеда є багато загальних ознак: а) всі вони теплокровні істоти; б) розвиток зародка відбувається в організмі матері; в) їм характерне вигодовування малят молоком; г) вони мають різноманітні залози у шкірі і ін. Але названі вище істоти різні за способом життя, раціоном, територією проживання, способами видобутку їжі і ін., що не дозволяє говорити про них як про повністю тотожних представників тваринного світу. Теж саме відбувається і з адміністративними процедурами. Вони мають ознаки, які їх об'єднують в одну групу, в той же час, вони за цільовим призначенням, предметом і змістом розгляду адміністративної справи, за суб'єктивним складом та видами рішень по справі суттєво різняться між собою. І хотілося б щоб ця специфіка в Законі України «Про адміністративну процедуру» враховувалась. Натомість маємо ситуацію, коли загальним ознакам, що характеризують всі адміністративні процедури, було надано переваги при розробці і прийнятті Закону України «Про адміністративну процедуру».

Висновки і пропозиції. Критичний аналіз положень Закону України «Про адміністративну процедуру» показав, що практичне значення будь-якого правового припису визначається ступенем його реалізації у повсякденному житті.

Встановлено, що на ступінь реалізації нормативно-правового акту можуть негативно впливати наступні чинники: 1) рівень загальної та правової культури громадян; 2) невідповідність правових приписів загальним і важливим потребам суспільства чи певної соціальної групи; 3) відсутність чітких механізмів реалізації закріплених в джерелах права норм; 4) бажання правників перенести узагальнені теоретичні концепти спочатку у площину правотворчості, а потім, у сферу правозастосування. Доведено, що Закон України «Про адміністративну процедуру» притаманний, власне, четвертий негативний чинник впливу на ступінь реалізації правових приписів.

Встановлено, що сфера реалізації вимог Закону України «Про адміністративну процедуру» суттєво звужена, що обумовлено наступними чинниками: 1) специфікою окремих видів суспільних відносин, де використовуються інші процедури (наприклад, судові процедури в судовому провадженні, управлінські чи службові процедури в сфері публічної служби); 2) існуванням спеціальних законів, які вже регламентують особливості окремих процедур (наприклад, нотаріальні процедури, виборчі процедури); 3) особливим режимом правового регулювання таких сфер як національна безпека, оборона, оперативно-розшукова діяльність.

Положення Закону України «Про адміністративну процедуру» вже сьогодні (нормативно-правовий акт ще не набрав чинності) викликають питання щодо їх застосування. Ще більше питань до змісту Закону України «Про адміністративну процедуру» виникне після того, як суб'єкти правозастосування почнуть виконувати його приписи. Як провидець, хочу передбачити чисельні зміни у сам Закон України «Про адміністративну процедуру», чисельні зміни у нормативно-правові акти, які регламентують окремі види адміністративних процедур, чисельні офіційні та неофіційні тлумачення правових приписів Закону, а також чисельні помилки суб'єктів правозастосовної діяльності. Прогностичне мислення вже давно зникло з зали парламенту, а останнім часом його не можна знайти і у колі науковців, які беруть активну участь у розробці законопроектів.

Зрозуміло, що Закон України «Про адміністративну процедуру» є загальним нормативно-правовим актом по відношенню до інших законів, що встановлюють окремі види адміністративних процедур, втім є проблема визначення переліку таких спеціальних нормативно-правових актів.

Закон України «Про адміністративну процедуру» ігнорує різноманітність адміністративних процедур, які за цільовим призначенням, предметом і змістом розгляду адміністративної справи, за суб'єктивним складом та видами рішень по справі суттєво різняться між собою. Узагальнена регламентація адміністративних процедур, на нашу думку, більше шкодить, ніж приносить користі правовому регулюванню в країні публічно-сервісних відносин та відносин з надання адміністративних послуг.

Список використаної літератури

1. Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення: Закон України від 22.09.2005. *Відомості Верховної Ради України*. 2005 р. № 52. Ст. 565.
2. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення регулювання відносин у сфері попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення: Закон України від 11.06.2009. *Відомості Верховної Ради України*. 2009. № 49. Ст.730.
3. Про громадянство України: Закон України від 18.01.2001 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 13. Ст. 65.
4. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 32. Ст. 314.
5. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення посадовими особами уповноважених органів з питань пробації: Наказ Міністерства юстиції України від 21.08.2018 р. № 951/32403. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0951-18#Text>.
6. Про адміністративну процедуру: Закон України від 14.12.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text>.
7. Бойко І. Роль і значення адміністративної процедури у публічному адмініструванні. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Право. № 69. 2022. URL: <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/254762>.
8. Жуков М. Закон про адміністративну процедуру: аналіз документа і ключові переваги для фізичних і юридичних осіб. *Асоціація правників України*. URL: <https://uba.ua/ukr/news/8805>.
9. Міхєєв Мих. В., Міхєєв Мик. В. Окремі аспекти правового регулювання адміністративних процедур в Україні та Європейському Союзі. *Юридичний науковий електронний журнал*. № 5. 2021. URL: http://www.lsej.org.ua/5_2021/44.pdf.
10. Савранчук Л. Л. Сутність та місце адміністративної процедури в системі адміністративного права як центрального інституту галузі права. *Прикарпатський юридичний вісник*. № 6 (41). 2021. URL: <http://pyuv.onua.edu.ua/index.php/pyuv/article/view/972>.
11. Смокович М. У КАС ВС обговорили новели Закону України «Про адміністративну процедуру». *Верховний Суд*. URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme/pres-centr/news/1308456>.

References

1. Pro zakhody shchodo poperedzhennya ta zmeshennya vzhyvannya tyutyunovykh vyrobiv i yikh shkidlyvoho vplyvu na zdorov'ya naseleennya: Zakon Ukrayiny vid 22.09.2005. *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*. 2005. № 52. St. 565 [in Ukrainian].
2. Pro vnesennya zmin do deyakykh zakonodavchykh aktiv Ukrayiny shchodo vdoskonalennya rehulyuvannya vidnosyn u sferi poperedzhennya ta zmeshennya

- vzhyvannya tyutyunovykh vyrobiv i yikh shkidlyvoho vplyvu na zdorov'ya naselennya. Zakon Ukrainy vid 11.06.2009. *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy*. 2009. № 49. St.730 [in Ukrainian].
3. Pro hromadyanstvo Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 18.01.2001. *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy*. 2001. № 13. St. 65 [in Ukrainian].
 4. Pro dostup do publichnoyi informatsiyi: Zakon Ukrainy vid 13.01.2011. *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrainy*. 2011. № 32. St. 314 [in Ukrainian].
 5. Pro zatverdzhennya Instruktsiyi z oformlennya materialiv pro administratyvni pravoporushennya posadovymy osobamy upovnovazhenykh orhaniv z pytan' probatsiyi. Nakaz Ministerstva yustyttsiyi Ukrainy vid 21.08.2018. № 951/32403. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0951-18#Text> [in Ukrainian].
 6. Pro administratyvnu protseduru. Zakon Ukrainy vid 14.12.2021. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text> [in Ukrainian].
 7. Boyko I. (2022). Rol' i znachennya administratyvnoyi protsedury u publichnomu administruvanni. *Naukovyy visnyk Uzhhorods'koho natsional'noho universytetu*. Seriya: Pravo. № 69. URL: <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/254762> [in Ukrainian].
 8. Zhukov M. Zakon pro administratyvnu protseduru: analiz dokumenta i klyuchovi perevahy dlya fizychnykh i yurydychnykh osib. *Asotsiatsiya pravnykiv Ukrainy*. URL: <https://uba.ua/ukr/news/8805/> [in Ukrainian].
 9. Mikheyev Mykh.V., Mikheyev Myk.V. (2021). Okremi aspekty pravovoho rehulyuvannya administratyvnykh protsedur v Ukraini ta Yevropeys'komu soyuzi. *Yurydychnyy naukovyy elektronnyy zhurnal*. № 5. URL: http://www.lsej.org.ua/5_2021/44.pdf [in Ukrainian].
 10. Savranchuk L. L. (2021). Sutnist' ta mistse administratyvnoyi protsedury v systemi administratyvnoho prava yak tsentral'noho instytutu haluzi prava. *Prykarpats'kyy yurydychnyy visnyk*. № 6 (41). URL: <http://pyuv.onua.edu.ua/index.php/pyuv/article/view/972> [in Ukrainian].
 11. Smokovych M. U KAS VS obhovoryly novelty Zakonu Ukrainy «Pro administratyvnu protseduru». *Verkhovnyy Sud*. URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme/pres-centr/news/1308456/> [in Ukrainian].

Стаття надійшла 15.09.2022 р.

O. I. Mykolenko, Doctor of Juridical Sciences, Professor
Odesa I. I. Mechnikov National University
Head the Department of Administrative and Commercial Law
Frantsuzskiy Boulevard, 24/26, Odesa, 65058, Ukraine
e-mail: O.Mykolenko@onu.edu.ua
ORCID ID: 0000-0002-9755-9454

PRACTICAL SIGNIFICANCE OF THE PROVISIONS OF THE LAW OF UKRAINE «ON THE ADMINISTRATIVE PROCEDURE» (CRITICAL ANALYSIS)

Summary

The article provides a critical analysis of the provisions of the Law of Ukraine «On Administrative Procedure» in view of the practical significance of its prescriptions. It has been established that the following factors can negatively affect the degree of implementation of a normative-legal act: 1) the level of general and legal culture of citizens; 2) inconsistency of legal prescriptions with the urgent and important needs of society or a certain social group; 3) lack of clear mechanisms for the implementation of norms established in them; 4) the desire of lawyers to transfer generalized theoretical concepts first to the plane of law-making, and then to the sphere of law enforcement. It has been proven that the Law of Ukraine «On Administrative Procedure» is full of theoretical generalizations that do not fully take into account the peculiarities of practice. It was found that the scope of implementation of the requirements of the Law of Ukraine «On Administrative Procedure» is significantly narrowed, which is due to the following factors: 1) the specificity of certain types of social relations, where other procedures are used

